



Lars Løkke Rasmussens nytårstale

Taler

Lars Løkke Rasmussen
Statsminister

Dato

1. januar 2010

Sted

Statsministeriet

Godaften.

I går tog vi afsked med det årti, vi lærte at kende som nullerne. Det blev et årti med mange lyspunkter. Stærkest står den danmarkshistoriske rekord i lav arbejdsløshed, vi satte i sommeren 2008. Men det blev også et årti, der til slut kastede lange skygger. Hele verden blev ramt af en dyb økonomisk krise, som vi endnu ikke har set det sidste af. Danske virksomheder har tabt omsætning i udlandet. Arbejdspladser er gået tabt. Familier er kastet ud i arbejdsløshed og utryghed.

Troen på, at fremskridtet er en given ting, har fået et knæk. Men det må ikke få lov at knække os. For nok blev 2009 ikke det år, vi kunne have håbet på. Men det blev heller ikke et år uden håb.

Den økonomiske krise ser ud til at være ved at klinge af. Takket være en resolut indsats over hele kloden for at holde hånden under det finansielle system og understøtte økonomien. Her hjemme får danskerne skattelettelser, som sammen med lave renter skaber mere råderum i privatøkonomien i 2010. 600.000 danskere slipper helt fri for mellemskatten. Og samtidig øger vi de offentlige investeringer til et historisk højt niveau ved at fremrykke investeringer i infrastruktur, i skoler, i daginstitutioner og offentlige energirenoveringer. Krisen tærer på den fælles kasse, og – ja – der bliver en regning at samle op, når vi er fuldt og sikkert gennem krisen. Men det er forsvarligt, fordi vi afdrog på gælden i de gode år. Og fordi det medvirker til at holde hjulene i gang og genskabe optimisme og tro på fremtiden. I en tid vil arbejdsløsheden stadig stige – det er uundgåeligt – men i tredje kvartal blev de blodrøde økonomiske nøgletal på ny sorte. Der er grund til at tro på, at vi kommer helskindede gennem krisen.

I Afghanistan er der også lyspunkter. Jeg besøgte de danske soldater i det

forgangne år. Det gjorde mig stolt at møde så professionelle og dybt dedikerede mennesker, der med livet som indsats kæmper i håbets tjeneste. De gør en forskel hver dag, hver time, hvert minut. De gør Danmark ære.

En øget international styrke, hvor Danmark fortsat yder et markant bidrag, vil skabe grund til at tro på, at vi inden for en overskuelig fremtid kan begynde at overlade ansvaret for deres eget land til afghanerne selv. Det er både vores og afghanernes ønske.

Danmark yder en stor indsats i Afghanistan, også for vores egen sikkerheds skyld. For at forhindre at landet igen bliver fristed for terroristtræning og terrorplanlægning.

Terrortruslen i Danmark er nemlig fortsat markant. I 2009 oplevede vi, at Danmark var et planlagt mål for terrorisme. Men vi oplevede også resultatet af en effektiv, forebyggende indsats – både nationalt og internationalt.

Det er en ringe trøst, at vi deler skæbne med andre frie folk, men det bestyrker os i indsatsen for at stå fast på at imødegå truslen i fællesskab. Sådan som vi f.eks. gør det i Afghanistan.

Det internationale samarbejde blev også sat på noget af en arbejdsopgave ved klimatopmødet i København. Det lykkedes – trods alt – i nogle meget hektiske og ikke særligt stilrene sluttimer på klimatopmødet – at nå en klimaforståelse. Ikke den store, forpligtende og gennemarbejdede klimaaftale, vi havde håbet på – og som et intensivt forarbejde og en historisk tilstedeværelse af stats- og regeringsledere havde givet os grund til at fastholde som mål. Men dog en ny global ramme, hvor der er enighed om to-graders målet. Hvor der er enighed om at afsætte et meget betydeligt milliardbeløb til at hjælpe udviklingslandene. Og hvor de enkelte lande i løbet af januar skal melde ind, hvad de vil bidrage med for at nå det fælles mål.

Det var denne aftale, som langt de fleste af verdens lande, rige som fattige, store som små, støttede den sidste nat i København. Når røgen har lagt sig, er jeg sikker på, at Københavnsaftalen faktisk vil vise sig som dét grundlag, fremtidens globale klimaindsats skal bygges på.

2009 vil, når historiebøgerne skal skrives, vise sig at have været et meget vigtigt år

– et slags mentalt vendepunkt. Et år som viste os – og lærte os – at vi skal kæmpe for at holde fast i fremskridtet – og vi skal kæmpe for at holde fast i de ting, vi har opnået.

Med den lære tager vi hul på et nyt årti og forlader de ”nullere”, hvor grådigheden stak sit fristende ansigt frem: Troen på den hurtige gevinst fra en gearret investering. Den lidt for smart tænkte bonusordning. Dristige bankudlån i sikker forventning om, at det kun kan gå fremad, fremad, fremad.

Der er ingen smarte alternativer til hårdt og målrettet arbejde, der kan realisere det, jeg i det forgangne år prøvede at beskrive med udtrykket ”den danske drøm”.

Jeg møder amerikanere, der tror vi er socialister, fordi skatten er høj, og franskmænd, der opfatter os som ultraliberalister, fordi vi har så fleksibelt et arbejdsmarked. Men vi vil ikke sættes i bås. Vi har vores egen danske drøm.

Om et frit, et lige og et retfærdigt Danmark.

Om et respektfuldt og tolerant Danmark, hvor der er plads til hver enkelt. På hver enkeltes egne præmisser.

Om et trygt Danmark, hvor vi ikke tillader bander at indtage hele kvarterer og byområder og undslippe sig politiets og myndighedernes kontrol.

Om et Danmark, hvor vi forener det moderne menneskes lyst til at stå på egne ben – til at turde, til at forfølge sine drømme – med et trygt fællesskab, der holder hånden under os, når vi behøver det.

Og vi kan alle få brug for hjælp. Vi kan blive syge. Vi kan miste vores arbejde. Vi kan være født i en familie, der ikke evner at give os en god start på livet.

Så har vi brug for en varm hånd og et stærkt fællesskab, der giver os et kærligt skub videre i livet.

Den danske drøm forener os. Og det er en udfordring for os alle fortsat at realisere den. For det er – desværre – ikke en naturlov, at vi, kun godt fem millioner mennesker på denne lille plet på kloden, er blandt de rigeste og

lykkeligste i hele verden.

Mine børns legetøj var ”Made in China”. Det, synes vi, var helt naturligt i 90’erne. Men i dag, hvor vi tager hul på 10’erne, og ungerne for længst er vokset fra legetøjet, kan vi købe mobiltelefoner, der ikke alene er ”Made in China”, men også opfundet, udviklet og designet af højtuddannede kinesiske teknikere.

Verden står ikke stille omkring os. Danmark og med os Europa – ja, hele den vestlige verden, der satte verdensordenen og definerede de bærende værdier i det sidste århundrede – får nu alvorlig konkurrence af nye vækstøkonomier i Indien, Brasilien, Korea, Singapore og Kina. Det skal vi ikke lade os skræmme af, men det må vi omvendt heller ikke tage for let på. Vores enestående velstand er ikke naturgiven.

Vi må målrettet stræbe efter at udbygge og fastholde Danmarks førende position inden for alle de områder, som skaber vækst og velstand. Det er vores opgave i det nye årti.

Derfor har regeringen nedsat et vækstforum, der her i januar for alvor trækker i arbejdstøjet, og som gennem 2010 systematisk skal gennemgå de områder, hvor vi skal skærpe vores målsætninger, skærpe vores fokus og indsats, så Danmark og dansk erhvervsliv kan få fuldt udbytte af de mere milde økonomiske vinde, der forhåbentlig venter os i horisonten. Og vi skal starte præcis der, hvor klimatopmødet sluttede. Ved at kapitalisere på det forspring i grøn teknologi, vi vitterligt har – og som verden efterspørger.

Jeg har givet det bud på ét fælles mål for Danmark, at vi i 2020 skal være et af verdens ti rigeste lande. Ikke fordi det bliver let. Ikke fordi jeg mener, at materiel rigdom i sig selv er det vigtigste i verden. Men fordi penge på kistebunden nu engang er vejen til at nå alt det andet, vi gerne vil som samfund: Tryk velfærd. En anstændig ældreomsorg. Et velfungerende politi. Et sundhedsvæsen i verdensklasse. En ny kræftplan, der følger op på de sidste års fremgang i kræftbehandlingen. Rent miljø. Ja, i det hele taget friheden til at forme vort eget samfund.

Vi kan blive rigere ved at arbejde mere. Eller ved at arbejde hårdere. Men vi skal først og fremmest blive dygtigere – endnu dygtigere til at få endnu mere ud af vores ressourcer. Og i Danmark er de ressourcer menneskelige. Vi lever af

menneskelig formåen.

Derfor skal vi i særlig grad sætte ind dér, hvor lærdommens frø blive sået: I folkeskolen.

Til jer børn, som ser med her i aften, vil jeg sige, at I kan noget, som I er blandt de bedste til i verden. I er kreative. I er glade for – og gode til – samarbejde. I er glade for jeres skole. Det er det bedst tænkelige udgangspunkt for at blive endnu dygtigere. Og det skal I blive. Hver og en, så langt jeres talent rækker. For der er ingen vej uden om de boglige kundskaber, som ofte – fejlagtigt – bliver kaldt hårde værdier. Viden er det pureste guld i vor tid.

Børn er forskellige, børn lærer på forskellig måde, har forskellige forudsætninger. Den pige i tredje klasse, der allerede kan tale lidt engelsk, risikerer hurtigt at komme til at kede sig, hvis hun skal sidde og sige ”chair” og ”table” i stedet for at kaste sig over en engelsk børnebog. Og den dreng, der ser dansende tal i stedet for logiske tabeller på siderne af sin bog, risikerer hurtigt at komme til kort, hvis man ikke tager særligt hånd om ham. Hvis han ikke får ro på lærdommen.

Det er min ambition, at forældre kan sende deres børn i skole med udsigt til, at de er lige så videbegærlige og ligeså nysgerrige på sidste skoledag, som de var på den første.

Og forudsætningen for det er først og fremmest læsning. For at kunne låse op for den verden af eventyr og den bankboks af viden, som ligger foran børnene, skal de have nøglen. Nøglen er læsning.

Vi har gjort fremskridt. Børn læser nu lige så godt i tredje, som de før gjorde i fjerde klasse. Vi har en god folkeskole. Men når den nu er en af verdens dyreste, skal vi også turde stille større krav. Jeg har derfor inviteret alle skolens interessenter – lærere, elever, forældre, uddannelsesinstitutioner, erhvervsorganisationer og faglige organisationer – til en særlig Marienborg-uge om fire uger for at indlede et 360 graders eftersyn af den danske folkeskole.

Vi bør i fællesskab give børnene et ”læseløfte”. Vi skal love dem, at de skal lære at læse – og læse godt – før vi dynger dem til i andre fag. Det kan gøres helt ubureaukratisk ved en læsetest f.eks. i anden klasse og et løfte om, at vi ikke sender nogen videre, uden at vi ved, at en målrettet, individuel indsats har givet

dem de grundlæggende forudsætninger for det.

Jeg tror, ethvert barn kan drømme uden at kunne læse – men for at opfylde sine drømme og for at udleve sine drømme, må danske børn først lære at læse. Og det skal de lære!

For vi har brug for alle. Det gælder også de mange, der har valgt Danmark til, og som ikke i generationer har været slægts- eller skæbnebestemt til at være danskere.

Om blot en generation vil omkring en halv million danskere have en ikke vestlig baggrund. Vi får brug for hver eneste af jer. Problemet er, hvis der er for få, der er i arbejde, og hvis op mod halvdelen af de unge mænd ikke får en uddannelse. Det må være slut med, at unge laver ingenting. Alle skal i uddannelse eller arbejde.

Det er ligesom med kulturen: Jeres bidrag er meget velkomne. Det var udenlandske påvirkninger, der skabte den danske guldalder. Meget af det mest pæredanske kommer udefra. Juletræet, balletten, arbejderbevægelsen! Kultur trives ikke i et drivhus. Men der skal være vilje til at få det udenlandske til at sætte danske blomster. Det skal være slut med parallelsamfund. For så går sammenhængskraften fløjten.

Krisen til trods er Danmark ret beset et fantastisk land. Vi har i fællesskab drevet det vidt. Få har for meget – og færre for lidt. Selvom det er et smerteligt dilemma, at vi i et af verdens rigeste samfund har en gruppe mennesker, der lever på kanten af samfundet. Vi skylder dem at gøre vores yderste for, at alle kommer med i fællesskabet. Vi skylder dem at trække Danmark helt fri af krisen og genskabe den økonomiske fremgang.

Et kalenderblad er vendt. Lad os ved fælles tro på fremtiden – og et fast blik på udfordringerne – gøre sortsynet til skamme. Vi kan godt – hvis vi vil.

Godt nytår!

Kilde
stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsminister-lars-loekke-rasmussens-nytaarstale-2010>